

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

14/03/2024

תיק ערר 1845-23
(ערר קורונה)

לפני כבוד חברי הוועדה:
סגן ראשת בית הדין, ד"ר ערן בר, עו"ד - יו"ר
חאג' יחיא ראאד, רו"ח - חבר

העוררת: קפה בשחקים בע"מ מס' 515172872

- נגד -

המשיבה: רשות המסים

נוכחים:

העוררת: מר ראובן חוגי
ב"כ העוררת: רו"ח דני בן ארי, עו"ד ניקול נויח חוגי
ב"כ המשיבה: עו"ד שולמית דוידסון והמפקח אבי גליס
באמצעות ויעוד חזותי (VC)

החלטה

1. העוררת הגישה ערר על החלטת המשיבה בבקשה למענק לפי חוק מענק סיוע לעסקים בשל ההשפעה הכלכלית של התפשטות זן אומיקרון של נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התשפ"ב-2022 (להלן: "החוק")
2. ביום 3.10.22 העוררת הגישה בקשה למענק לפי חוק האומיקרון בסך 270,278 ₪. ביום ה-6.10.22, שולמה לעוררת מקדמה בסך 162,172 ₪ על חשבון המענק. ביום 20.4.23 המשיבה קיבלה החלטה בבקשה למענק, במסגרתה דחתה את הבקשה למענק בנימוק שלא נמצא קשר סיבתי בין הירידה הנקודתית בהכנסות לבין התפשטות זן האומיקרון. במסגרת החלטה זו, העוררת התבקשה להשיב את סכום המקדמה ששולמה לה ביום 6.10.22.
3. על החלטה זו העוררת הגישה השגה. ביום 30.08.23 דחתה המשיבה את השגת העוררת תוך שהיא קובעת שהעוררת דיווחה על מחזורי עסקאות בסכום אפס בתקופת הזכאות, וכן חלה ירידה ניכרת בסך ההוצאות שהוציאה לצורך ייצור הכנסה, כך שבהתאם להוראות החוק היא נחשבת כמי שדיווחה על סגירת העסק. עוד קבעה המשיבה, שלא מתקיים קשר סיבתי בין הירידה בין תקופות הבסיס לתקופת הזכאות לבין ההשפעה הכלכלית שנגרמה בשל התפשטות זן האומיקרון. המשיבה העלתה מספר אינדיקציות אשר לעמדתה תומכות בקביעה זו.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

4. על החלטת המשיבה בהשגה העוררת הגישה ערר זה תוך שהיא דוחה את קביעות המשיבה בדבר היעדר קיומו של קשר סיבתי.
5. המשיבה בכתב התשובה בחנה מסמכים שצורפו לכתב הערר ובהגינותה הרבה ציינה שהיא נכונה לקבל את הסברי העוררת לכך שלא מדובר בעסק שנסגר, והיא אף מוכנה לקבל את הטענה שמתקיים קשר סיבתי, על אף שמדובר בקשר רופף. המשיבה טענה שערכה בחינה של גובה הוצאות הקבועות של העוררת לאחר הגשת הערר. במסגרת זו היא פנתה לעוררת על מנת להמציא מסמכים אשר מעידים על גובה הוצאות הקבועות, אולם בקשותיה נענו באופן חלקי. בהתאם לחישוב שערכה המשיבה בכתב התשובה היא הגיעה למסקנה שקיים פער ניכר בין גובה המענק המבוקש וזאת כשלשיטתה סך ההוצאות הקבועות שהוצגו ע"י העוררת מסתכמות בסך 33,689 ₪.
6. במהלך הדיון היום העוררת טענה כי נושא הפער בגובה הוצאות הקבועות לבין המענק המבוקש הועלה לראשונה בכתב התשובה, ומדובר בהרחבת חזית אסורה כך שהעוררת זכאית למלוא המענק המבוקש על ידה בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק.
7. המשיבה טענה שבמקרה זה קיים פער משמעותי בין גובה ההוצאות הקבועות לבין המענק המבוקש והיא אף מוכנה לקיים היום דיון ענייני על מנת לאפשר לעוררת להציג אסמכתאות התומכות בגובה ההוצאות הקבועות בהן נשאה. לחילופין, המשיבה ציינה שהיא מוכנה להשיב את התיק לשלב ההשגה על מנת לבחון סוגיה זו ולאפשר לעוררת לעלות את טענותיה בעניין זה.
8. לאחר שבחנו טענות הצדדים מצאנו שאכן חל שינוי בעילת דחיות הבקשות למענקים משלב הבקשה למענק ועד לשלב הגשת הערר. נוסיף לכך שמלכתחילה ההחלטה בבקשה למענק ניתנה בחלוף 199 ימים כלומר, בחריגה של 99 ימים מעבר למועד הקבוע בחוק. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בבר"מ 7502/22 **רשות המיסים נ' פודולסקי** (פורסם בנבו, 22.01.2023) ובר"מ 903/23 **הגר תשתיות בע"מ נ' מדינת ישראל רשות המיסים** (פורסם בנבו, 21.06.2023), איחור במתן בקשה למענק או בהשגה אינו צריך להוביל לקבלתה על הסף. במקרים מעין אלה על המשיבה רובץ נטל מוגבר להוכחת טענותיה כאשר חזקת התקינות אינה עומדת לימינה.
9. לאחר ששמענו את טענות הצדדים מצאנו כי אומנם נושא ההוצאות הקבועות הועלה לראשונה בכתב התשובה אבל הדבר נבע בין היתר מהעובדה שמסמכים שהוצגו בשלב הערר לא הוצגו למשיבה קודם לכן בשלב ההשגה. במידה ומסמכים אלה היו מוגשים למשיבה בשלב ההשגה ייתכן והייתה עומדת למשיבה האפשרות לשנות את עמדתה לעניין סוגית הקשר הסיבתי ולקבל החלטה מנומקת בסוגיית הפער בין גובה ההוצאות הקבועות לבין גובה המענק המבוקש.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

10. נוסף לכך שהסמכות לשנות את גובה מקדם המענק נתונה למנהל ולא הוצגה כל החלטה מינהלית בהקשר זה. במקרה זה אין זה ראוי ששינוי גובה המקדם יועלה כדרך אגב במסגרת כתב התשובה, ויש למצות את ההליך המינהלי בהתאם לסדרי הדין מבלי לדלג על סמכות ערעור הנתונה לעוררת. התרשמנו מטעונו הצדדים שלא התקיים דיון ענייני בסוגיה האם יש מקום לסטות מהנוסחה הקבועה בחוק וככל שכן, מהן גובה ההוצאות הקבועות בפועל בהן נשאה העוררת בתקופת הזכאות.

11. על אף העלאת הטענה בדבר פער בגין גובה המענק לסך ההוצאות הקבועות בהן נשאה העוררת רק במסגרת ערר זה, ועדת הערר יושבת כגורם ציבורי שתפקידו לוודא כי מענקי הקורונה משולמים לעוסקים שאכן זכאים לכך (ראה עמ"נ 62994-01-22 **מגדלי ברקת חברה להקמת מבנים בע"מ נ' רשות המיסים** (פורסם בנבו, 30.11.2022) פס' 58).

12. באיזון בין הדברים ולא בלי היסוס, החלטנו להורות על השבת התיק לשלב ההשגה על מנת לאפשר דיון ענייני וממוקד בסוגיות הבאות בלבד. האחת, האם במקרה זה ישנה הצדקה לסטות מהנוסחה הקבועה בחוק ולבחון את גובה הוצאותיה הקבועות של העוררת. שתיים, מהן סך ההוצאות הקבועות בהן נשאה העוררת בתקופת הזכאות. בהקשר זה נעיר כי אף החישוב שהוצג בכתב התשובה אינו מתיישב עם הוראות החוק, וזאת כאשר המשיבה לא התייחסה כלל להוראות מקדם מענק סיוע לפיהן, יש להתחשב גם בתוספת הכנסתו החייבת מעסק בשנת הבסיס חלקי 6.

13. לאור כל האמור לעיל, אנו מורים כדלקמן:

א. תיק הערר מוחזר לשלב ההשגה על מנת לאפשר לעוררת לעלות טענותיה לגבי שתי הסוגיות שצוינו בסעיף 12 לעיל. טיעוני העוררת בעניין זה יוגשו למשיבה עד לא יאחר מיום ה-1.04.2024.

ב. לאחר הגשת טיעוני העוררת, המשיבה תהיה רשאית לדרוש מהעוררת להמציא מסמכים בסוגיית ההוצאות הקבועות בתוך 10 ימים ממועד קבלת טענות העוררת, ועד לא יאחר מיום 11.4.24.

ג. העוררת תמציא למשיבה את העתק המסמכים הנדרשים על ידה וזאת בתוך 30 ימים ממועד המצאת הדרישה להמצאת מסמכים.

ד. בתוך 60 ימים ממועד טיעוני העוררת כאמור בסעיף 13(א) או ממועד המצאת המסמכים כאמור בסעיף 13(ג), המשיבה תקבל החלטה בהשגה לאחר שתבחן את טענות העוררת והמסמכים שהומצאו על ידה. יובהר כי לא תינתנה אורכות נוספת. אף במידה והעוררת לא תמציא מסמכים בהתאם לדרישת המשיבה, על המשיבה לקבל החלטה בהשגה במועד שנקבע תוך שתוכל לקחת בחשבון את אי מילוי דרישה להמצאת מסמכים.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ה. כאמור, ההחלטה בהשגה תינתן בהתאם לשיקול דעת המשיבה עד לא יאוחר מיום 11.7.24. העוררת תהיה רשאית להגיש ערר על החלטה זו בהתאם למועדים הקבועים בחוק הן בסוגיית ההחלטה לבחון את גובה הוצאותיה הקבועות והן בסוגיית אופן חישוב גובה המענק.

ו. למען הסר ספק, ככל שלא תתקבל החלטה בהשגה עד ליום 11.7.24, תיחשב המשיבה כמי שוויתרה על טענותיה בדבר חריגה מנוסחה וקביעת מענק לפי חישוב הוצאות קבועות והעוררת תהיה זכאית למענק בהתאם לנוסחה הקבועה בחוק.

14. נוכח התנהלות המשיבה, הבאה לידי ביטוי בקבלת החלטה בבקשה למענק באיחור ניכר, שינוי בעילות הדחייה, העלאת נושא ההוצאות הקבועות לראשונה בכתב התשובה מבלי שניתנה החלטת המנהל לשינוי המקדם, אנו קובעים כי המשיבה תישא בהוצאות העוררת בסך 10,000 ₪.

15. מעיון במסמכי הערר עולה כי העוררת לא השיבה את המקדמה ששולמה לה וזאת על אף החלטת המשיבה בבקשה למענק. נוכח השבת התיק לשלב ההשגה אנו קובעים כי סכום המקדמה יוחזק בידי העוררת עד למועד מתן החלטה בהשגה. במסגרת ההחלטה בהשגה המשיבה תציין האם העוררת נדרשת להשיב מענקים ששולמו ביתר ומהו המועד להשבתם. יוער כי ככל שהעוררת תידרש להשיב תשלומים ביתר, הוראות החוק יחולו על סכום זה והתשלומים יושבו בתוספת הפרשי הצמדה.

16. בנסיבות בהן כספי המקדמה מוחזקים ע"י העוררת עד למתן החלטה בהשגה אנו קובעים כי סכום ההוצאות ישולם לעוררת או יקוזז מהסכומים אותם היא נדרשת להשיב בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה בהשגה שתתקבל.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, ד' אדר ב' תשפ"ד, 14/03/2024, במעמד הצדדים.

חגית יחיא ראד, רו"ח
חבר הוועדה

ד"ר ערן בר, עו"ד
יו"ר הוועדה
חבר

(הוקלד על ידי: תום ראובן)